

Mõni aasta tagasi mõodeti eksperimendi korras Tallinnas Kunstiakadeemia katusel kasvatatud toidus saasteainete sisaldust. Tulemused näitasid normist kõrgemat saasteainete sisaldust mõnedes juurviljadest. Samas oli selle aia asukoht (kaubamaja kõrval tiheda liiklusega tänaval) kindlasti ekstreemsem võimalikest. Vähegi kõrvalisem koht peaks saasteainete kontsentratsiooni tunduvalt vähendama.

Kuidas alustada?

- Leia endale hea meeskond, sellest algab kõik. Piisab kahest-kolmest inimesest. Kui algus on tehtud, leiata huvilisi juba lihtsamini juurde.
- Leia sobiv maatükk. Soovitav on koht, mis saab päevas vähemalt kuus tundi päikest. Vajalik on ka kastmisvee kättesaadavus või võimalus seada sisse vihmavee kogumise süsteem (tunnist räästa all ju tegelikult piisab).
- Kui asi puutub kulutuste tegemise, ole loov. Tööriistad saad näiteks laenuks. Paljud asjad on vajalikud ainult aia rajamise faasis ning pole väärt kulu nende ostmiseks.

■ Aia rajamisel on peamised töötajad tulevase aiaga liituda soovijad ning appi tulevad ka sõbrad, kellele idee uudsus meeldib. Ära karda korraldada talguid.

■ Ära kuluta raha asjade ostmisele, mida saad laenata. Ära osta midagi enne, kui oled selle vajaduses lõplikult veendunud. Paljudele kuludele on olemas alternatiiv. Enne kui lähed puiduaeda peenarde jaoks materjali ostma, küsi tuttavatelt, äkki on kellegi üle ehitusjääke, mida saaks kasutada. Enne poest kallite pottide ostmist vaata ringi kuurides. Näiteks vanad nõud sobivad konteineriteks tihti sama hästi.

■ Ning enne, kui ruttad ostma seemneid, mõtle korra. Kas mõne taime jaoks saaks küsida kellegi aiast tükikese mätast (piparmünt, murulauk)? Kas seemneid saaks osta suures koguses ja odavamalt? Näiteks müüakse ökopoes herneid pool kilo 1 euro eest ja sellisest pakist jätkub töesti paljudele.

■ Kogu sügisel seemneid järgmiseks aastaks.

■ Mõne taime jaoks on võimalik seemneid saada ka turult või mahepoest os-

tetud aedviljadest, näiteks paprika, kõrvitsad jm.

■ Kasvata kevadel ise taimi ette.

Tallinnas alustavad aiad

Tallinnas alustab sellest kevadest tegevust mitu kogukonnaaeda.

Põhjatallinlaste oma kannab nime Katlaaed ning asub linnahalli kõrval. Algatus on tulnud "Kultuuripealinn 2011" kaudu.

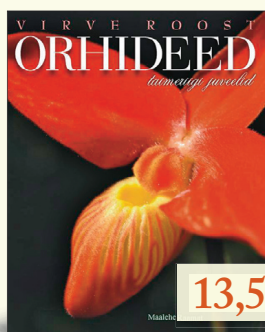
Tallinna Tehnikaülikooli juures oleva kogukonnaaia algataja on TTÜ Säästva Arengu Klubi. Projektile on andnud oma toetuse ka TTÜ üliõpilasesindus ja ülikooli administratsioon. Aed on rajatud tõstetud peenardesse ning kastide täitmiseks vajalik pinnas on pärit Tallinna Loomaaiaist.

Mõlemad aiad on avatud kõigile, kes soovivad endale peenra rajada.

Kuigi projektid on teineteisest sõltumatud, loodetakse kindlasti omavahel arendada koostööd. Samuti on TTÜ aia rajajad valmis nõuga aitama üle Eesti grupe, kes soovivad samuti luua kogukonnaaia.

EDITH SOOSAAR

Raamatud on saadaval kõigis hästi varustatud raamatukauplustes üle Eesti. Tellimine telefonil 666 2540 või www.mlraamat.ee

13,50 €

Orhideed – taimerigi juveelid

VIRVE ROOST
136 lk, kk

Eesti orhideekasvatuse *grand old lady* kirjutatud mitmekülgsest raamatust leiab rohkesti infot nende kuninglike lillete ajaloost, populaarteaduslikku botaanikat ning terve hulga ilusaid fotosid. Asjalikud kasvatusnõuanded on kodusele orhideekasvatajale selgelt lahti seletatud, seega on raamat algajale hea esimene abimees, kuid ka kogenum kasvataja leiab siit palju huvitavat.

6,30 €

Maalehe väike metsamarjaraamat

ANN MARVET
88 lk, pk

Metsamarjadest rääkides tulevad silme ette maasikad, mustikad, pohlad ja ehk murakad. Tegelikuses on metsamarju hoopis rohkem: osa neist väga maitavad, teised lihtsalt söödavad, samas mõned küll ahvatleva välimusega, kuid ohtlikult mürgised. Raamat tutvustab pildi ja sõna abil 38 tuntumat Eesti metsamarjataime ja n-ö põhilike kõrval juhitakse tähelepanu ka nendega sarnastele liikidele. Seega on kokku juttu ligi poolesajast taimest.

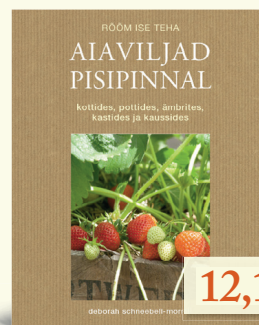

7,99 €

Kompost ja kompostimine

MAIA RAUDSEPING
77 lk, pk

Parim moodus mullastiku kehva seisundit parandada on komposti valmistamine ja kasutamine. Lisaks ühendab kompostimine mitut kasulikku: vähendab prügi tekkimist ning annab kindlustunde, et ükski kemikaal, kahjur ega haigus aeda ei satu. Raamatust leiad lihtsad reeglid, mis muudavad kompostimise hõlpsaks ning tõhusaks ka algaja aiapidaja jaoks.

12,14 €

Aiaviljad pispinnal

DEBORAH SCHNEEBELI-MORRELL
144 lk, kk

Raamat innustab aiapidamise-rga alustajaid näppe mullaseks tegema ja kogenumaid looduslähedasmalt kasvatama. Siin on hulgalt nõuandeid: konteineri valimisest ja enim levinud haigustega võitlemisest selleni, milliseid taimi kahjurite eemalhoidmiseks koos kasvatada ning millal saaki korjata, väetada ja kasta. Siit saad teada, kuidas kasvatada endale toidupoolis isegi siis, kui ruumiga priisata pole.